

PERIÓDIC IMPARCIAL, REGIONALISTA,
de Literatura, Art, Montepios, Varietats,
Noticias y Anuncios

Direcció: MUNTANER, 112, 4.ª - 1.ª — Administració: TALLERS, 45, 1.^a

PREU DE SUSCRIPCIÓ: una pesseta TRIMESTRE.—UN NUMERO SOL, 10 céntims.—ATRASSAT, 15.

Avuy comensa á posarse per folletí la sarsueleta

SE RIFA UN BESO

lletra de 'ls Srs. Guerra y Pous, música de 'l mestre Archer.

Qüestió palpitant

IV

Anem avuy á la part pràctica, ó per expressar mes be la nostra idea, á demostrar la necessitat que 'ls amos tenen d' acullirse á las ventatjas de la associació, autorisada per l' article 12 de 'la llei.

Las responsabilitats de 'ls amos són grans: las indemnizacions que á 'ls obrers han de pagarse en cas de accident, són de quantia. Veyamlas.

Per accident que produeixi incapacitat temporal á 'l treballador, la meytat de 'l jornal mentres no pugui treballar.

Quant la incapacitat sia permanent y absoluta la indemnizació será l' import de dos anys de salari, ó un any y mitj, si l' obrer, incapás per fer de 'l seu ofici, pót ferne un altre.

Si l' obrer queda impossibilitat pe 'l ofici poguent fer un altra feyna en lo mateix ram, l' amo l' ha de destinar á aquèsta ab lo jornal que avans guanyaba, ó donarli un any de salari, á gust de l' amo.

En cas de morir lo treballador per causa de l' accident, l' amo vè obligat á pagarli l' enterro y á mes una suma igual á 'l jornal mitj de 'l difunt en dos anys, que cobrarà la viuda si té fills; ó á un any y mitj á 'ls fills ó nèts, ó un any á la viuda sense fills ni altres descendents de 'l mort, ó ab lo de deu mesos á 'ls pares ó avis; quedant aquesta obligació raduhida á l' import de 'l jornal de set mesos en càs d' haverhi un sol ascendent.

Tant dret tenen á ser indemnizats los treballadors com las treballadoras. A 'ls aprenents, per regular lo que 'ls toca se 'ls ha de contar sis rals de jornal.

En tots los cassos ha d' afejirs'hi las visitas de 'l metje y tots los gastos de la cura, sempre á càrrech de l' amo.

S' entén accident tota lesió corporal que l' operari sofreixi ab ocasió ó á conseqüència de 'l treball qu' executi per compte d' altri, á menos que siga degut á forsa major extranya á 'l treball en que 's produeixi.

Si no hi ha presas totas las precaucions necessarias per fer difícil la desgracia, la quantia de las indemnizacions será doble.

En càs de no cumplir l' amo ab los pagos de indemnizació, si l' obrer va á 'l tribunal se li donará l' benefici de pobresa pe 'l judici verbal.

L' operari tè un any de temps per' reclamar, desde 'l día de l' accident.

En un sol càs no hi ha dret á 'l cobro, y és, si 'ls danyos ocasionats ho fossin ab intenció, imprudencia ó descuyt que constituheixin delictes ó falta ab arreglo á 'l Códich penal.

Los propietaris de 'ls establiments industrials podrán donar pensions vitalicias á 'ls sobrevivents de las víctimas d' accident sempre haventhi bona garantia.

També podrán sustituir totas las obligacions expressadas y, com déyam l' altre día, estalviarse molts mals de cap y disgustos, si s' acullen á l' àncora de salvació, aixó és, á l' article 12.

Un cop associats, quedan sense cap responsabilitat.

Las companyias de seguros, comprenent fer un bè á 'l públich, s' han apressurat á establir aquesta nova classe de seguro colectiu, y són varias las que contan avuy ab regular número d' associats.

No duptem que totes fan un' obra bona, si be no totes fan un' obra millor.

Per fernes entèndrer és precis partir de un fet innegable: de que 'l dret de associarse assegurant d' aquet modo las indemnizacions á 'ls obrers que sían víctimas d' accident, ha de costar diners á 'ls industrials, á 'ls propietaris, á 'ls contractistas, á 'ls amos que vulgan acullirse á aquet recurs legal sobre 'l qual tractem detingudament, per créure'l interessantíssim á tothom que, fujint de 'l perill de una contingència, vulga sèr previsor aprofitant una ventatja de gran monta.

¿Quina será la societat ó companyia asseguradora que millor meresqui sèr considerada? Indubtablement serán aquella ó aquellas que oferint garantia bastant, exigeixin menos desembols en concepte de primas á pagar.

Y mirant l' assumpto no sols pe 'l cantó de l' interès material ó mercantil sino baix l' aspecte moral y d' humanitarisme justicier, convindrà tothom en que compliran millor la missió de la lley las companyias que, no volent explotar á 'ls assegurats, procurin que aquéstos paguin únicament lo necessari, lo just, lo precis, lo indispensable per satisfer tots los cassos d' indemnizació á 'ls treballadors quals amos formin part de la companyia.

D' aquestas n' hi ha de dos classes: unas, la major part (en Barcelona casi totes) són per accions; es dir, fetas ab caràcter especulatiu, ab miras de explotació, ab idea de negoci, ab afany de lucro; no per oferir una facilitat á 'ls amos que de moment han de perjudicarse, sino per posarlos una nova y pesada carga sobre las molt feixugas que casi be no pòden suportar.

Aqueixas són, ab tot, las que fan una bon' obra, puig á 'l cap y á 'l fi facilitan manera de aprofitarse d' una circumstancia legal; mes no fan un' obra millor.

La gloria aquesta no pòt basarse en buscar ganancias, en esquilmar á industrials á qui la lley imposa novas obligacions; no pòt atribuirse la 'l càlcul comercial egoista; no ha de concedirse á 'ls qu' en la lley hi veuhen en primer terme un medi de fer diners en profit exclusiu: aqueixa gloria correspon de fet única y solament á 'ls que 's guían per ideals genèrosos, fraternals y equitatius; pertany per dret á la causa de la mutualitat que mira per igual á 'l bè de tots los que 's posan baix la seva sombra.

¿Hi ha en Barcelona alguna companyia mutua que 's dediqui á fer menos sensibles pera 'ls amos los efectes de la lley de 30 de Janer prop-pasat? Donchs las d' aquesta mena són las que fan l' obra millor y per consegüent las mes dignas de sèr recomanadas, en especial per quí, com nosaltres, venim defensant las ideas mutualistas creyentlas en alt grau beneficiosas. No extranyin, donchs, nostres lectors que dediquem atenció preferent á la única companyia barcelonina mutua, creada per seguros d' accidents de 'l treball, la qual ab lo nom de *La Iberia* està legalment constituída y ve funcionant ab molt aplauso de 'ls que desitjan aprofitarse de

las favorables condicions ofertas en sos Estatuts.

No tenim avuy prou espay: per' xó demanem espera fins á un altre article, en lo qual procurarem fer véurer la utilitat y la superioritat de las societats mutuas, majormen si són tan ventatjosas com *La Iberia* ho és en realitat.

P. DE R.

Esirenos catalans

Romen.—*La dideta*, pessa en un acte, de D. J. Got Anguera.

Comensa la nova temporada ab un petit estreno. Lo senyor Got, ab un argument cenxill no desprovist de situacions ni tampoch mancat de xistes ni de coneixements escénichs, ha romput lo foch (no dich lo glas á causa de la forta calor que se sentia), deixant satisfeta á la concurrencia si hem de jutjar pe 'ls aplausos tributats.

Jo també rompo 'l foch parlantne y espero que un altre día podré ocupar-me de produccions de verdadera importancia per' la escena regional.—Jo.

Revista teatral

Circo Barcelonés.—La pantomima *Ladrón de honras* és una de las bonicas qu' animan las funciones de aquet local. Tots los germans Onofri s' hi lluheixen, tant Poliuto, com Telemaque, Alejandro, Oreste, Achille y Oteló que fa 'l pierrot de una manera acabada. Igualment treballan be las Srtas. Julia y Lola, y l' artista Laguardia.

Dissapte van estrenar un melodrama mímich en 4 actes, de D. Llorens Ventura ab música de 'l mestre Cabells, titulat: *Hermanos ó los huérfanos de la aldea*. Es obra dedicada á 'l germans Onofri, y aquesta circumstancia junt ab las situacions interessants que te, fa que tots s' esforsin en quedar be, cosa no difícil per cap d' ells que tenen talent per expresar ab sola mímica, gestos y moviments de 'l rostre, tots los sentiments de 'l cor humá.

La propietat escénica desplegada en la presentació y l' afany ab que treballan sempre 'ls artistes mencionats quals noms no cal repetir, fan que la *troupe* Onofri sia un quadro de notabilitats en lo género especial á que 's dedican.

Ben justos y merescuts són los aplausos que obtenen.—A. P. G.

Novedats.—Si *Manon* va tenir éxit bo, *La Bohème* és innegable que l' ha tingut millor. La veritat és que lo millor quadro de la companyia és lo encarregat de la interpretació. La Stra. De Roma en lo paper de *Mimi* y 'l Sr. Iribarne en la de *Rodolf* se fan aplaudir de veras; aquèst sobre tot en lo *reccanto* de l' acte primer y abdos en lo duo de 'l tercer acte. També déu esmentarse molt especialment la artista que tè á son càrrech lo paper de *Musseta* (qual nom no recordo en aquest moment), que canta ab molt de gust lo wals de l' acte segon, y 'l baix senyor Rassato que totes las nits se fa aplaudir de debó en lo cant de 'l *pardesson* que ha de repetir.

Lo día de l' estreno hagué de repetir-se també lo soccanto de 'l tenor, de 'l primer acte, per' fer callar los forts aplaudiments de 'l públich que li va tributar una verdadera ovació: objecte de igual distinció és cada vespre 'l quarteto de 'l acte tercer.

Lo Sr. Puigjener, molt discret en lo paper de *Marcel*.

En resúm: tothom be, y fins alguns mes que be. Lo

Sr. Pérez Cabrero, contra la seva costum, ara porta la obra ab calma verament irritant.

Ni tanto ni tan calbo, que diuen los castellans; ni las corredissas de avans ni 'l pas de tortuga d' ara.

Lo just medi está be sempre.

Lo Sr. Pérez Cabrero, qual talent reconech ja ho compendra.—ARGENTVIU.

Tivoli. Circo equestre.—Desde la darrera revista, són cinch los debuts que hi ha hagut: lo de Mr. Lausa, l'home cocodrill, lo de l' ilusionista M. Venturini que executa jochs de mans, lo de Miss Liesa, la fada voladora, que fa una mena d' exercicis molt curiosos y que produeixen certament l' efecte de qui vola. També debutaren lo dijous passat los germans Maroud y la senyoreta Margherite: tant aquesta com aquells fan bonichs treballs, los uns en la barra ficsa y l' altra en lo tropeci. Tots los debutants foren fortament aplaudits pe 'l nombros públich que ampena 'l espayós teatro del carrer de Casp.

Romea.—Si la empresa s' ha proposat inaugurar las funcions ab obras á propósit per assegurar l' éxit desde 'l primer vespre, acertada ha estat elegint *Lo Compte l' Arnau*. Si ho ha fet per presentar en paper de proba á l' galán jove Sr. Saumell, també ha fet be, porque hi ha en l' obra situacions per demostrar aptituts aquell que 'n tingui. Y 'l Sr. Saumell té qualitats d' actor, las quals va fer evidents en diferents escenas. Los demés no cal dir que 's portan be, com l' any passat.

Un altre actor contractat per la empresa és lo senyor Piera, jove també de molta disposició, de qui esperem bastant en la escena catalana, ahont no duptem veure 'l aplaudit de continuo, com ja ho va sèr á 'l presentarse ab *Terra baixa* desempenyant acertadament la part de *Melich*.

La Srta. Verdier, nova també en Romea, va fer una bona *Nuri*.—Jo.

Eldorado.—En la nit de 'l disapte se inaugura la temporada ab una companyia complerta, demostrant el públich són agrado per los molts aplausos tributats á 'ls artistes. Lo primer estreno ha estat *Maria de los Angeles*, de Arniches y Lucio música de Chapí. No duptem de 'l éxit de la temporada y confiém que 'ls estrenos vinents alcanarán éxit més falaguer.—L.

PROFANACIÓ

Ab aquet titol un Sr. Xavier... 's desboca desde las columnas (ó pilastres) de *Jocentut*.

No sè si és vell ó jove, soltè ó casat, guapo ó lleig, gras ó magre, alt ó petit, sabi ó tonto, et sic de coeteris. Pero sè que resulta lo qu' ell mateiv censura.

Parla d' un suposat repartiment de premis en un collegi de noyas.

Y 'n fa la descripció.

Y fentla, profana la dignitat episcopal.

Diu qu' assegut en un gran silló hi seya (1) semblant un escardot aprop d' un munt de toyas, lo prelat distingit.

No 's refereix á cap: parla en general: vol presentar lo tipo de 'l prelat.

Y continúa.

«Per son aspecte repulsiu y atontat s' hi pressentia á 'l martiritzador. á 'l faritzeu, y en sos posats s' hi ende-

vinaba á l' intemperant donat á 'ls plahers de la carn y á las delicias de la gola.»

Y afejeix.

«Respecte á sa vida, 's citaban....» etz.

No 'n vull copiar mes, porque m' indigna.

Digui qualsevol si aixó és descriure la manera de sèr de 'ls bisbes, ó si pe 'l contrari és profanar, deshonorar á una classe respectabilíssima de 'l clero superior.

Veji 'l mes despreocupat si qui aixó fa no mereix sèr tingut com un escardot aprop d' un munt de toyas, á 'l considerar que 's tracta d' un escrit pestilent que está publicat entre altres d' autors molt distingits.

«Créu potse l' autor somia-truytas que ab descripcions tan descabelladas farà odiosa la figura de eminents sacerdots que en general (y ab molt pocas escepcions) arriban per son saber y sas virtuts á sèr dignes de portar mitra?»

«Espera potser que ab farsas novelescas desbaratadas lográ que las personas sensatas apartin sas fillas de colegis dirigits per monjas ó per hermanas?»

«Pretén acás introduhir una novedat en la manera de fer articles de periódich? ¿Pensa que semblant sistema fa *Jocentut*?»

«Se refia ó ampara ab la nota aquella de cada número «els treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors» per no comprometre á la Redacció?»

En aquet cas haurem de dir que haventhi, com hi ha d' haver, director en *Jocentut*, qui aqueix cárrech tinga ha de mirar que 'ls escrits no desmereixin de la importancia de la publicació, sino vol que aquesta en lloch de sèr un conjunt de treballs recomanables, y alguns de mérit, resulti una sanfayna, un *tutti color* qu' enlluerni tan sols á 'ls inexperts y que dongui á *Jocentut* un tint descolorit que privi de véure'hi lo color de la vritat á qual divulgació ha de aspirar la premsa per obtenir bona fama en la opinió pública.

Articles com *Profanació* de 'l Sr. Xavier.... són una verdadera profanació periodística, propis en últim cas sols d' aquells periódichs desacreditats entre las personas de bon sentit. *Jocentut* no és d' aqueix número; *Jocentut* és innovador; *Jocentut* conta ab elements de valua; *Jocentut* va ab fins nobles; pero *Jocentut*, (á pesar de que hi escriuen personas de edat) com á entitat no té prou enteniment.

Per 'xó li advertim la ensopegada, y creyent que veurá nostre bon intent de que en sos escrits hi campejin sempre la vritat y 'l respecte y consideració deguts á la gerarquia, siga de la classe que siga, y sobretot la eclesiástica, confiém que no pendrá á mal aquesta censura que és un consell de la esperiencia, y ja se sab que la esperiencia és la mare de la ciencia.

No vulga que la floyra de las flors de 'l jardí seu quedi ofegada pe 'l baf pestilent y repulsiu d' ungüents y cataplasmas de profanació, que sota 'l sagrat mantell de la vritat no podrán amagarhi may la impuresa de la mentida 'ls que ab semblants ungüents volen curar llastas sociales.

U. C. B.

Himne á la Verge de la Mercé

Estel de Barcelona,
Reyna de la Mercé,
al poble que us corona
doneuli amor y fé.

«Qué tristes sou, presons de Moreria,
pel cristiá que hi viu y mor esclau!
¿A son pays qui 'l tornarà joh Maríal
pobre catiu, si Vos no l' hi tornau?»

Vehuen baixar del cel la Soberana
Jaume primer, Nolasch y Penyafor;
de redemptors una Orde los demana
per traure esclaus dels llassos de la mort.

«De mos coloms cubriulos ab la vesta,
damunt del pit les Barres y la Creu:
jo de virtuts coronaré sa testa
y vessaré dintre son cor lo meu.»

Bréssals, oh mar, espill de nostres glories,
dexa volar los héroes catalans:
ab son valor guanyaren grans victories,
sa caritat las guanyará més grans.

(1) Fixsins'hi be: diu que hi seya ASSEGUT. No sè que 's puga sèurer éstant dret. Ab aixó de sèurer hi té manía 'l senyor Xavier, porque en altre lloch de sa *Profanació* fa constar que una de las monjas s' assegué á 'n el piano, com si un piano sigués un banch, ó una cadira, ó un tamboret.

Màrtir de amor lo apòstol se desterra
y enllà del mar al pobre esclau li diu:
«Vola en ma nau á ta anyorada terra,
jo en tos grillons me quedaré catiu.»

Ton fillet mort ha reviscut, oh mare;
la esposa veu ressucitar l'espós;
vina, orfanet, vina á abraçar ton pare,
lo bon Jesús abraçarà á tots dos.

Mare, d' esclaus la terra encara es plena,
d' esclaus del món, del vici y del plaher:
son vostres fills, trenqueulos la cadena,
que es trist morir esclau de Llucifer

De terra y mar Estrella guiadora,
brilleu tot temps de Barcelona al front:
dels catalans siau la salvadora
Vos que heu donat lo Salvador al món.

JACINTO VERDAGUER, Pere.

Reunions particulars

La Galante.—(Consell de Cent, 233).—La societat és galante perquè dona invitació: però també ho és la concurrència que aplaudeix á 'ls executants de las obras que 's representan. Diuemenje día 16 vo aplaudir la execució de las pessas *A la cora de 'l mar* y *A pel y á repel*, premiant la bona voluntat y 'l mes ó menos talent de la secció ó quadro escénich. Vejérem la segona y realment los joves encarregats de la part de barber, de *D. Miquel* y de 'l aprenent enconjunt, demostraren aptituds y alguns d' ells certa pràctica; però 's van permétre certats llibertats y exageracions que alguna d' ellas, ni entre aficionats han de tolerarse.

Van ser aplaudits. La dama, bastant be.
Fins á la funció próxima.—Jo.

Institut Obrer Graciense.—Aixís com en aquet local se fan exámens generals á fi de curs, la classe de declamació y música 'ls celebra ab mes freqüència, tota vegada que cada funció resulta un examen parcial. Diuemenje, donchs, van examinar-se, fent de jurat lo públich, los joves Bargués, Grau, Perelló, Rabassa y Artal á mes de la senyoreta Baucells, presentantse á representar la pessa *Las tres alegrias*, 'sent tots calificats ab la nota de *bueno* tributada per aplausos de 'l tribunal calificador que sigüé molt numerós. Ab *La leyenda del monje* confirmaren sas bonas notas las senyoretas Baucells, Puerto y Taruguet y 'l alumno Montoliu, presentantse ademés los noys Segura, Galvany, Calveras y Rodriguez.

Y ab *El portero medelo* s' hi va examinar fins lo professor senyor Boadella, per ser d' ell la lletra y la música de dita obreta, en la que 's va riurer á no poder mes, fentse repetir lo quarteto á la senyoreta Darnis y á 'ls senyors Devenat, Bargués y Perelló qui va sèr cridat á escena.

Felicitem á dit autor, á 'l director d' escena senyor Rabassa y á 'ls aprofitats deixebles, grans y petits, de 'l quadro artístich; y á 'l mateix temps recomanem que 'l escriptor no 'ls fassi perdre 'l llejir: en altres termes, que la part recreativa no se sobreposi en ells á la utilitat preferent de las altras classes.—Jo.

Saló de descans

Diuemenje vinent lo quadro d' aficionats, alumnos de 'l Teatro práctic de 'l Institut obrer graciense, anirà á donar una funció á 'l Casino Andresense, posant en escena *La creu de la masia*, *La leyenda del monje* y *Chateau Margaux*. Desitjem que siga ple y que 'l resultat positiu correspongui á 'ls desitjos de 'ls organitzadors, que aixís volen contribuir ab lo producte á 'l foment de las classes de 'l Institut.

—A propòsit. Sembla que la Junta Directiva ha quedat en quadro, haventne surtit los Srs. Compalans, Punti, Carmany y alguns vocals. Convé que 's completi y per aquet motiu aplaudim la resolució de 'ls que, fiels á 'l compliment de 'l seu deber, permaneixen en los llocs honorífichs á ells confiats; resolució consistent en convocar junta general extraordinaria á fi de normalisar la marxa ordenada de la Associació. Segons notícias, hi ha verdader anhel de sostenir lo bon nom y 'l esplendor de

'l Institut que la rancunia y despit de algú vól tirar per terra, valentse de malas armes y de influencias qu' és de esperar no voldrán secundar los mals instints de certs tipos hipòcritas en extrem.

—Nous periódichs rebuts en aquesta Redacció: *Butlletí de 'l Centre lirich-dramàtic*, de Sabadell; *El Compromiso*, de Caspe; y *Patria*, de Tarragona. Gràcias: també 'ls visitem y desitjem estarhi en bonas relacions.

—*La Autonomia*, de Reus, y *La Costa de Llevant*, de Canet, tenen la pell molt dura. No 'ls ha fan mella ni 'ls focs artificials de 'l nostre Polvorista. Ho sentim per ells.

—La societat Círculo Colombense, de Santa Coloma de Farnés, celebra grans festas donant aquestos días variats concert, funcions teatrals y balls de societat. Hem rebut lo programa, en lo que s' anuncian las sarsuelas *El alma en un hilo*, *Con permiso del marido*, *Dos millones*, *El pañuelo de yerbas*, *El lucero del alba*, ¡Tío... yo no he sido! *Saión Esclava* y *Tita*, per la companyia que dirigeix D. Eduardo Guillot.

R. PUJOL, impresor.—Tallers, 45, Barcelona

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums, de

❁ JUAN AYÑÉ ❁
FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

En esta casa se halla de venta la obra de gran éxito

A PAÍSES DESCONOCIDOS

Precio de los principales números de música:

Terceto de los Polismans.	2 ptas.
Duo de los carteros.	2'50 "
Coro las Violetas.	2'50 "

Especialidad en pianos de alquiler. Guitarras desde 5 pesetas.

BANCO VITALICIO DE ESPAÑA

La Previsión y Banco Vitalicio de Cataluña

Compañías de seguros sobre la vida, reunidas

GARANTÍAS	
CAPITAL SOCIAL.	Ptas. 15.000.000
RESERVAS.	" 9.800.634
Capitales asegurados desde la fundación de las compañías hasta 30 de Junio de 1898.	" 211.278.772'82
Pagado por siniestros, pólizas vencidas y otros conceptos hasta igual fecha.	" 14.471.501'55

Esta Sociedad se dedica á constituir capitales para la formación de dotes, redención de quintas y demás combinaciones análogas, rentas vitalicias inmediatas ó diferidas y seguro de capitales pagaderos á la muerte del asegurado.

REPRESENTACIONES EN TODA ESPAÑA
Domicilio social: Ancha, 64.—Barcelona

ARCHIVO LIRICO-DRAMATICO

Y COPISTERÍA DE

Francisco Pérez Pol

Calle de Roig, núm. 24.—BARCELONA

Toalla FRINÉ

Son ús hermojeja 'l rostre, absorveix la grassa del cutis, treu las arrugas, con trau 'l poro de la epidermis y evita las tacas, borro y erupcions de la pell.

Rejoveneix y es un tresor per conservar la dentadura neta, forta y esmaltada desapareixent ab son ús lo sarro y 'l escorbut.

Se ven en todas las perfumerías